

Bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 589

Sundheds- og Ældreministeriet har i mail af 6. marts 2017 bedt om bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen til besvarelse af SUU alm. del spørgsmål 589 stillet til ministeren af Yildiz Akdogan (S).

Spørgsmål 589

”Ministeren bedes redegøre for, hvor stor en andelen af børn og unge under 18 år, der får antidepressiv medicin, som har fået tilbudt andre supplerende behandlingsformer f.eks. psykologbehandling, fordelt på typer af supplerende behandlingsformer fordelt på diagnoser fra 2007 til 2016”.

Bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 589

Sundhedsdatastyrelsens bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 589 skal ses i sammenhæng med bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 588.

Overordnet set har ca. 90 pct. af børn med receptindløsninger på antidepressiv medicin haft mindst én type kontakt, der potentielt kan udgøre supplerende behandling samme år eller tidligere end receptindløsningsåret (dvs. opgørelsesåret), *jf. tabel 1*. Kontakter med eventuelt supplerende behandling omfatter i opgørelsen sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose, kontakt til privatpraktiserende psykiater eller psykolog samt samtaleterapi i almen praksis. Sundhedsdatastyrelsen kan ikke opgøre, om kontakter omfatter supplerende behandling og hvilken type af supplerende behandling, der evt. er tale om. Kontakterne og den eventuelt supplerende behandling er ikke nødvendigvis relateret til receptindløsning på antidepressive lægemidler. Andelen af børn med receptindløsning på antidepressiv medicin, der har haft en sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose, stiger fra 2010.

I perioden 2007 til 2016 ses, at mellem 90-100 pct. af børn med receptindløsning på antidepressive lægemidler og en psykiatrisk diagnose fra sygehus har mindst én type kontakt, der kan udgøre supplerende behandling samme år eller før, og der ses en stigning over perioden, *jf. tabel 2*. Blandt børn med psykiatriske diagnoser ses for alle diagnosegrupper, at den mest hyppige form for eventuelt supplerende behandling er sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose (uanset hvilken). Det ses også, at andelen stiger henimod opgørelsetidspunktet. Dette er ikke er overraskende, da Sundhedsdatastyrelsen kun har oplysninger om diagnoser fra netop sygehuskontakter og disse tæller med som kontakter med evt. supplerende behandling. Den

næstmest hyppige type af kontakt blandt børn med en psykiatrisk diagnose fra et sygehus er samtaleterapi i almen praksis. Blandt børn uden psykiatrisk diagnose fra et sygehus, har omkring en ud af tre haft kontakt til privatpraktiserende psykiater i 2016. Andelen af børn med en psykiatrisk diagnose fra sygehus med kontakt til en privatpraktiserende psykiater falder overordnet i perioden 2007 til 2016, mens der tilsvarende ses en stigning blandt børn uden en psykiatrisk diagnose fra et sygehus. I 2013 og før var samtaleterapi i almen praksis den hyppigste kontakt hos børn uden en psykiatrisk diagnose fra et sygehus.

Nervøse og stressrelaterede tilstande samt tilstande med psykisk betingede legemlige symptomer (F40-F48) og affektive sindslidelser (F30-F39) er de mest udbredte diagnosegrupper blandt børn med receptindløsning på antidepressiv medicin, *jf. bidrag til besvarelse af SUU alm del, spg 588*. For børn i disse diagnosegrupper stiger andelen med supplerende behandling i form af sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose over perioden 2007-2016, *jf. tabel 2* – se dog metodeforbehold ovenfor. Der ses et fald i andelen af børn med supplerende behandling i form af samtaleterapi i almen praksis. I 2007 havde næsten hver anden haft samtaleterapi i almen praksis, hvilket i 2016 gjaldt mindre end hver tredje.

Nogle diagnosegrupper indeholder kun få børn, hvilket betyder, at der let ses store udsving i andelen af børn med forskellige supplerende behandlinger. Dette gælder fx børn med diagnoser inden for DF00-DF09 Organiske inklusive symptomatiske psykiske lidelser, og opgørelser for denne gruppe skal fortolkes med dette forbehold i mente.

Tabel 1 Andel børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med evt. supplerende behandling, 2007-2016

	År									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler	4.882	5.437	5.893	6.583	6.110	5.666	4.961	4.296	4.099	3.890
Evt. supplerende behandling										
Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	62,6	62,9	63,2	61,8	65,3	69,1	73,2	77,0	80,8	80,9
Privatpraktiserende psykiatere	25,4	23,6	22,3	20,5	21,6	20,5	20,4	20,6	19,4	20,5
Privatpraktiserende psykologer	12,2	14,0	16,2	15,8	16,3	16,2	15,9	14,4	12,7	11,7
Samtaletterapi hos alment praktiserende læge	40,5	42,7	43,0	42,9	40,6	38,2	35,5	31,7	27,3	24,8
Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	87,1	87,4	87,3	86,2	87,2	88,2	88,8	90,0	90,4	89,8

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til 31. december 2016), Landspatientregisteret (opdateringsdato: 10. marts 2017) og Sygesikringsregisteret 1990-2016, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Kontakt, der udgør evt. supplerende behandling er ikke nødvendigvis relateret til receptindløsning på antidepressive lægemidler. Kontakt, der udgør evt. supplerende behandling i praksissektoren er defineret pba., om barnet har afregnet aktivitet hos privatpraktiserende psykiatere (speciale 24 og 26), psykologer (speciale 63) eller samtaleterapiydelse (6101, 6201, 4003, 4021-4027, 4063, 4106, 4247-4349) hos alment praktiserende læger (speciale 80) i det pågældende år eller i tidligere år, *jf. Sygesikringsregisteret*. Kontakt, der udgør evt. supplerende behandling på sygehus er defineret som aktivitet på sygehus med en psykiatrisk diagnose i det pågældende år eller i tidligere år, *jf. Landspatientregisteret*. Antidepressive lægemidler er afgrænset som ATC gruppe N06A, bortset fra N06AX12 og N06AX21 i styrken 20 mg og 40 mg, der bruges til stressinkonsistens. Alder er tildelt ud fra første køb det pågældende år. I denne tabel kan et barn tælle med flere gange ved flere typer supplerende behandling. Andelen kan derfor *ikke* summeres, men der kan ses på andelen af børn med mindst én type evt. supplerende behandling for et samlet billede.

Tabel 2 Andel børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med evt. supplerende behandling, opdelt efter diagnosegruppe 2007-2016

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler		4.882	5.437	5.893	6.583	6.110	5.666	4.961	4.296	4.099	3.890
Diagnose	Evt. supplerende behandling										
F00-F09 Organiske inklusive symptomatiske psykiske lidelser	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	84,3	83,0	82,8	87,8	93,5	94,0	91,7	92,5	96,8	96,0
	Privatpraktiserende psykiatere	28,9	28,4	21,8	17,1	22,6	11,9	16,7	15,0	9,7	8,0
	Privatpraktiserende psykologer	12,0	14,8	18,4	14,6	11,3	11,9	16,7	20,0	19,4	12,0
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	33,7	39,8	43,7	32,9	40,3	38,8	38,3	20,0	29,0	44,0
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	94,0	97,7	92,0	92,7	100,0	97,0	98,3	95,0	96,8	96,0
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F00-F09 diagnoser		83	88	87	82	62	67	60	40	31
F10-F19 Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	74,5	74,5	77,5	78,1	82,4	84,8	88,2	92,7	92,5	97,6
	Privatpraktiserende psykiatere	26,0	24,2	21,3	19,7	18,2	15,9	17,6	20,2	21,0	17,9
	Privatpraktiserende psykologer	13,2	15,4	17,3	16,5	16,1	15,9	18,1	15,3	15,5	14,6
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	46,9	48,5	49,1	47,6	46,4	47,7	45,5	36,7	30,0	34,1

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
F20-F29 Skizofreni, skizotypisk sindsslidelse, paranoide psykoser, akutte og forbigående psykoser samt skizoafektive psykoser.	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	90,6	92,9	93,4	92,5	94,0	95,7	96,9	96,4	96,5	98,4
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F10-F19 diagnoser	834	890	904	925	797	599	415	248	200	123
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	77,2	78,0	79,1	79,8	84,0	86,8	90,7	93,7	97,1	99,5
	Privatpraktiserende psykiatere	24,5	22,9	21,4	19,8	20,3	18,6	18,5	18,2	17,4	17,8
	Privatpraktiserende psykologer	12,4	14,2	16,7	16,2	16,4	16,5	16,5	14,5	13,0	12,1
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	41,2	43,9	43,8	43,8	41,0	39,0	36,8	33,2	28,6	26,4
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	93,2	94,1	93,9	94,0	95,0	96,1	97,3	98,0	98,9	99,8
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F20-F29 diagnoser	620	651	703	708	640	590	535	421	379	322
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	79,0	80,0	82,7	83,2	87,5	90,1	93,8	95,3	98,6	99,3
	Privatpraktiserende psykiatere	22,8	20,0	18,3	16,7	17,2	15,0	14,8	14,6	15,0	14,6
F30-F39 Affektive sindsslidelser ¹	Privatpraktiserende psykologer	13,4	15,6	18,4	17,7	18,0	18,4	18,2	16,3	14,3	13,6

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
F50-F59 Adfærds- ændrin- ger for barnet	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	47,9	48,9	49,6	50,3	48,2	45,2	42,9	39,9	32,9	29,9
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	94,2	94,3	95,3	95,9	96,7	97,1	98,2	98,5	99,4	99,9
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F30-F39 diagnoser	1.850	2.130	2.257	2.401	2.165	2.089	1.790	1.587	1.591	1.386
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	80,1	80,6	81,9	82,5	86,3	88,6	92,1	94,8	97,3	99,7
	Privatpraktiserende psykiatere	25,2	23,8	21,7	19,9	20,5	18,9	18,2	17,9	17,3	17,3
	Privatpraktiserende psykologer	12,8	15,2	17,5	17,4	16,7	17,2	16,9	14,8	13,3	12,1
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	42,1	44,3	44,4	44,7	42,1	39,3	37,7	34,3	29,0	27,4
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	94,4	94,8	94,8	95,1	95,9	96,9	97,8	98,4	99,0	100,0
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F40-F48 diagnoser	2.539	2.822	2.988	3.256	3.121	3.010	2.732	2.470	2.401	2.286
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	83,2	86,5	89,1	88,5	92,0	94,0	96,0	98,1	98,7	100,0

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
F60-F69 Forstyrrelser i personlighedsstruktur og adfærd i voksenalderen	Privatpraktiserende psykiatere	22,1	19,9	17,7	15,2	17,4	15,3	13,7	14,8	15,4	14,9
	Privatpraktiserende psykologer	13,6	13,2	17,4	16,5	16,9	18,6	16,6	14,3	14,8	13,7
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	43,3	48,6	47,2	47,8	46,7	43,7	43,1	39,1	36,2	34,2
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	95,7	96,5	96,2	96,1	97,1	98,6	98,9	99,2	99,6	100,0
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F50-F59 diagnoser	529	599	632	671	615	634	622	532	473	424
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	78,0	77,0	78,9	78,3	84,8	86,4	91,7	95,5	78,0	77,0
	Privatpraktiserende psykiatere	26,9	24,6	23,2	20,7	22,1	20,4	19,3	18,9	26,9	24,6
	Privatpraktiserende psykologer	13,7	16,4	19,6	21,7	21,7	21,7	21,5	17,5	13,7	16,4
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	50,8	52,3	52,5	51,9	51,0	50,9	49,3	38,9	50,8	52,3
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	93,7	94,3	94,6	94,8	96,7	97,6	98,2	98,2	93,7	94,3

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
F70-F79 Mental retardering	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F60-69 diagnoser	962	1.043	1.028	1.090	905	760	623	440	391	262
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	88,6	93,0	92,5	95,1	94,0	95,5	97,4	97,9	100,0	100,0
	Privatpraktiserende psykiatere	21,7	21,4	18,0	18,3	16,9	19,2	18,5	18,5	13,3	11,0
	Privatpraktiserende psykologer	3,9	5,4	6,2	9,7	9,3	9,0	6,5	5,3	6,0	6,6
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	25,6	24,9	26,9	26,3	24,9	24,8	21,6	18,0	18,7	15,4
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	94,9	98,4	97,7	98,3	96,0	98,1	99,1	99,5	100,0	100,0
F80-F89 Psykiske udviklingsforstyrrelser	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F70-79 diagnoser	254	257	305	350	301	266	232	189	166	136
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	90,3	89,9	91,2	91,0	93,1	94,2	95,6	96,8	98,3	99,5
	Privatpraktiserende psykiatere	24,6	25,0	21,9	20,9	21,5	19,7	20,0	19,7	18,4	19,4
	Privatpraktiserende psykologer	8,0	9,7	10,6	11,2	11,2	10,4	11,5	11,8	11,1	9,1

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
F99 Ikke nærmere specificerede psykiske lidelser F90-F98 Adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser sædvanligvis opstået i barndom eller adolescens ¹	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	29,3	30,7	31,3	31,5	31,2	29,4	28,3	26,7	25,6	24,0
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	97,2	96,5	96,9	96,9	97,5	98,0	98,6	99,1	99,5	99,8
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F80-89 diagnoser	866	1.010	1.160	1.301	1.380	1.369	1.352	1.294	1.321	1.281
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	86,3	86,9	88,2	87,7	91,2	91,8	93,6	96,5	98,4	99,5
	Privatpraktiserende psykiatere	27,1	25,7	25,2	24,1	23,7	21,4	20,6	20,4	20,2	21,7
	Privatpraktiserende psykologer	9,0	11,1	12,9	13,0	13,7	14,0	14,5	14,3	12,6	12,0
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	34,2	36,3	36,1	37,2	34,9	34,6	33,8	30,1	26,1	24,5
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	95,4	96,2	96,2	95,3	97,0	97,4	98,0	98,9	99,6	99,9
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med F90-98 diagnoser	1.433	1.641	1.811	2.005	1.937	1.822	1.729	1.507	1.459	1.325
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	80,8	78,8	84,3	81,2	86,4	90,5	93,4	96,6	98,3	99,3

		År									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ingen diagnose fra sygehus	Privatpraktiserende psykiatere	28,1	26,8	26,3	21,6	22,1	18,7	20,0	22,5	24,2	26,3
	Privatpraktiserende psykologer	13,7	14,6	19,1	20,7	20,5	22,6	20,3	21,5	21,3	16,8
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	43,0	46,5	42,6	42,5	44,9	43,6	43,1	36,2	32,5	32,1
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	94,7	94,5	95,3	94,8	96,3	98,1	97,4	98,7	99,6	99,3
	Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler med ikke nærmere definerede psykiske lidelser	416	452	472	463	434	411	350	298	240	137
	Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Privatpraktiserende psykiatere	29,0	26,6	25,9	22,7	26,0	27,8	28,2	31,9	29,7	32,3
	Privatpraktiserende psykologer	11,4	13,2	14,3	14,6	15,8	15,0	13,7	13,6	11,2	10,1
	Samtaleterapi hos alment praktiserende læge	37,5	37,7	39,6	39,8	39,0	35,4	29,7	25,1	21,2	17,7
	Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst en af ovenstående)	61,0	59,9	61,1	59,6	59,9	57,4	53,6	53,3	48,1	46,3

	År									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler uden psykisk diagnose fra sygehus	926	1.057	1.188	1.486	1.360	1.158	956	766	688	725

Kilde: Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til 31. december 2016), Landspatientregisteret (opdateringsdato: 10. marts 2017) og Sygesikringsregisteret 1990-2016, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Kontakt, der udgør evt. supplerende behandling er ikke nødvendigvis relateret til receptindløsning på antidepressive lægemidler.
 Kontakt, der udgør evt. supplerende behandling i praksissektoren er defineret pba., om barnet har afregnet aktivitet hos privatpraktiserende psykiatere (speciale 24 og 26), psykologer (speciale 63) eller samtalerapiydelse (6101, 6201, 4003, 4021-4027, 4063, 4106, 4247-4349) hos alment praktiserende læger (speciale 80) i det pågældende år eller i tidligere år, *jf. Sygesikringsregisteret*.
 Kontakt, der udgør evt. supplerende behandling på sygehus er defineret som aktivitet på sygehus med en psykiatrisk diagnose i det pågældende år eller i tidligere år, *jf. Landspatientregisteret*.
 Antidepressive lægemidler er afgrænset som ATC gruppe N06A, bortset fra N06AX12 og N06AX21 i styrken 20 mg og 40 mg, der bruges til stressinkonsistens. Alder er tildelt ud fra første køb det pågældende år.
 Børn med en diagnose kan have fået psykiatrisk diagnose på hvilket som helst et tidspunkt i livet, både før og efter receptindløsning på antidepressive lægemidler. Blandt de uden diagnose kan børn have fået en diagnose i primærsektoren af bl.a. speciallæger. Sundhedsdatastyrelsen har ikke adgang til diagnoser givet i primærsektoren. Herudover kan der blandt de uden registret diagnose også være børn, der er under udredning i sygehuset og derfor ikke har fået stillet en diagnose. Denne usikkerhed er dog størst for receptindløsninger i 2016.

I tabellen kan et barn tælle med flere gange ved diagnose fra mere end én diagnosegruppe og ved flere typer supplerende behandlinger. Derfor kan andelen af børn under de forskellige diagnosegrupper og typer af supplerende behandling ikke summeres.

¹F30-F39 indeholder bl.a. diagnoser for bipolar affektiv sindslidelse og depression.

F40-F48 indeholder bl.a. diagnoser for udvalgte angsttilstande og obsessiv-kompulsiv tilstand (OCD).

F90-F98 indeholder bl.a. diagnoser for hyperkinetiske forstyrrelser, herunder ADHD.

Opgørelsesmetode

Sundhedsdatastyrelsens bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 589 skal ses i sammenhæng med bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 588.

Ud over oplysninger fra Lægemiddelstatistikregisteret og Landspatientregisteret, der også er anvendt i bidrag til besvarelse af SUU alm. del, spg 588, indgår der i nærværende bidrag desuden oplysninger fra Sygesikringsregisteret. Sygesikringsregisteret indeholder oplysninger om aktivitet i praksissektoren under den offentlige sygesikring, der er afregnet mellem regioner og ydere, fx alment praktiserende læger og praktiserende speciallæger.

Oplysninger fra Landspatientregisteret er anvendt til at identificere, om børn med receptindløsninger på antidepressiv medicin, har kontakt til sygehus med en psykiatrisk diagnose samme år som de modtager medicin eller tidligere. Herudover er Landspatientregisteret anvendt til at identificere hvilke diagnoser børn på antidepressiv medicin er registreret med på et tidspunkt i livet.

Sygesikringsregisteret er brugt til at identificere, om børn med receptindløsninger på antidepressiv medicin har modtaget behandling hos privat praktiserende psykiatere, psykologer eller samtaleterapiydere hos en alment praktiserende læge enten i samme år som de indløser medicin eller tidligere.

Opgørelsen vedrørende kontakter med eventuelt supplerende behandling for børn med receptindløsninger på antidepressiv medicin omfatter således:

- Sygehuskontakt med en psykiatrisk diagnose
- Kontakt til privatpraktiserende psykiatere
- Kontakt til privatpraktiserende psykologer
- Samtaleterapi hos alment praktiserende læge
- Mindst én type evt. supplerende behandling (dvs. mindst én af ovenstående)

Kontakten der evt. udgør supplerende behandling er ikke nødvendigvis relateret til receptindløsning på antidepressive lægemidler.

I tabellerne ovenfor kan et barn tælle med flere gange ved flere typer evt. supplerende behandlinger. Derfor kan andelen af børn under de forskellige typer ikke summeres, men der skal i stedet ses på andelen af børn, der har modtaget mindst én type supplerende behandling.

I tabellerne er desuden angivet antal unikke børn med receptindløsninger på antidepressive lægemidler i løbet af det pågældende år i de forskellige grupper.